

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8P/35/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1615200290
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2017:1615200290.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, vo veci starostlivosti o maloletého D. L., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom ako matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Malacky, Záhorácka ul. č. 2942/60A, dieťa rodičov D. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Mesto G., t. č. umiestneného v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby M., so sídlom M., I. ul. č. XX/XXX a M. L., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom G., G. č. XXXX/XX, o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa, takto

r o z h o d o l :

Súd zvyšuje výživné otca pre maloletého D. L., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 100 Eur mesačne na sumu 150 Eur mesačne, počnúc 01.09.2015, ktoré výživné je povinný zasielať k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Zročné výživné za obdobie od 01.09.2015 do 28.02.2017 vo výške 900 Eur je otec povinný uhradiť k rukám matky do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Vo zvyšku súd návrh matky zamietá.

Týmto rozsudkom sa mení rozsudok tunajšieho súdu č. 8P/267/2012-42 zo dňa 09.07.2013 v časti výroku o výživnom pre maloletého D..

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 18.10.2013 sa otec domáhal zníženia výživného pre maloletého D. zo sumy 100 Eur mesačne na sumu 20 Eur mesačne, počnúc podaním návrhu. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 8P 348/2013-36 zo dňa 28.10.2014, právoplatným dňa 19.12.2014, ktorým návrh otca na zníženie výživného pre maloleté dieťa zamietol.

2. Dňa 29.11.2013 doručila matka súdu vyjadrenie k návrhu otca na zníženie výživného pre maloleté dieťa. V predmetnom vyjadrení matka uviedla, že s návrhom otca nesúhlasí a domáhala sa zvýšenia výživného pre maloletého D. zo sumy 100 Eur mesačne na sumu 200 Eur mesačne. Uviedla, že doposiaľ určené výživné nie je postačujúce, vzhľadom na výdavky, ktoré jej v súvislosti so starostlivosťou o maloletého D. vznikajú. Matka poukázala na skutočnosť, že zatiaľ čo ona samotná bola za účelom zabezpečenia potrieb maloletého nútená nájsť si dve zamestnania, otec maloletého si nie je schopný nájsť ani len brigádu, o maloletého javí iba malý záujem spočívajúci v krátkych telefonátoch, o akékoľvek hmotné či nehmotné potreby maloletého sa nezaujíma, žiadne mu nekúpil ani na ich kúpu neprispel. Uznesením č. k. 8P 348/2013-36 zo dňa 28.10.2014 tunajší súd vylúčil konanie o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa na samostatné konanie.

3. Matka na pojednávaní konanom dňa 15.11.2016 svoj návrh zmenila tak, že žiadala o zvýšenie výživného pre maloletého D. na sumu 150 Eur mesačne, a to od podania návrhu. Uviedla, že maloletý D. navštevuje druhý ročník súkromnej E. v R., kde poplatky v prvom aj v druhom ročníku boli za každý rok 1000 Eur, k čomu bolo ešte potrebné dokúpiť učebnice, oblečenie do školy, obuv a iné pomôcky podľa potreby, pričom škola mu zaplatila iba rovnošatu - košeľu a kravatu. Matka uviedla, že ide o denné štúdium, maloletý do školy dochádza, do Bratislavy chodí vlakom, ktorý má zadarmo, cestovné hradí iba v rámci MHD v Bratislave, pričom cena ročnej električky je 156 Eur. Podľa vyjadrenia matky sa maloletý stravuje doma, matka mu dáva vreckové vo výške 10 Eur na týždeň a balí mu stravu. Matka uviedla, že u maloletého sa asi pred mesiacom prejavilo zhoršenie zdravotného stavu - zvýšený tlak a problémy so srdcom pravdepodobne z dôvodu nadváhy, pričom maloletý chodí na kontroly a vyšetrenia každý týždeň. Maloletý má podľa vyjadrenia matky asi od 8 rokov veku zubný strojček, pričom liečbu v súčasnosti dokončuje, už má iba fólie. Matka uviedla, že je rozvedená, má priateľa, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti, je vlastníčkou rodinného domu, ktorý dostala ako dar od svojich rodičov, motorové vozidlo nevlasťní. Uviedla, že t. č. prevádzkuje ubytovňu, pričom v minulosti prevádzkovala reštauráciu. Otec podľa vyjadrenia matky na výživu maloletého od rozvodu manželstva neprispieva, pričom matka asi rok a pol poberá na maloletého náhradné výživné.

4. Otec v priebehu konania uviedol, že so zvýšením výživného pre maloletého Pavla nesúhlasí.

5. Zástupca kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa uviedol, že s návrhom matky na zvýšenie výživného súhlasí, keďže u maloletého došlo k zmene pomerov, pričom výšku výživného ponechal na úvahe súdu.

6. Súd vykonal dokazovanie vypočutím prítomných účastníkov, oboznámil sa s rodným listom maloletého D., rozsudkom Okresného súdu Malacky č. 8P/267/2012-42 zo dňa 09.07.2013, rozsudkom Okresného súdu Malacky č. k. 8P 348/2013-36 zo dňa 28.10.2014, potvrdením o návšteve školy maloletého, potvrdením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky o poberaní náhradného výživného matkou, daňovými priznaniami a účtovnými závierkami matky za roky 2014 a 2015, rozsudkom Okresného súdu Malacky č. k. 1T/102/2014 zo dňa 26.10.2015, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 4To/18/2016 zo dňa 05.04.2016, hodnotením otca od Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby M., správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky o otcovi, obsahom spisov tunajšieho súdu 8P/267/2012 a 8P/348/2013, ako aj ostatným obsahom spisovej dokumentácie a zistil, že rodičia maloletého nie sú manželia, ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu č. 8P/267/2012-42 zo dňa 09.07.2013, právoplatným dňa 11.09.2013, ktorým súd vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému D. schválil dohodu rodičov, v zmysle ktorej bol maloletý D. zverený do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého D. výživným vo výške 100 Eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 11.09.2013. V tom čase bola matka nezamestnaná, bez evidencie na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Otec bol v období od 20.02.2013 do 06.06.2013 vo výkone trestu odňatia slobody na základe trestného rozkazu tunajšieho súdu č. 3T 206/2012, kde bol pracovne zaradený s odmenou odsúdeného v celkove výške 197,25 Eur netto (v mesiaci apríl 2013 vo výške 79,44 Eur, v mesiaci máj 2013 vo výške 99,41 Eur, v mesiaci jún 2013 vo výške 18,40 Eur) z odmeny odsúdeného mu boli vykonávané zrážky na výživné (v mesiaci apríl 2013 vo výške 23,83 Eur, v mesiaci máj 2013 vo výške 29,82 Eur, v mesiaci jún 2013 vo výške 5,52 Eur), po prepustení z výkonu trestu bol nezamestnaný, nemal zabezpečené bývanie. Maloletý D. bol v tom čase žiakom 7. triedy Základnej školy N. v G..

7. Rozsudkom Okresného súdu Malacky č. k. 8P 348/2013-36 zo dňa 28.10.2014, právoplatným dňa 19.12.2014 bol zamietnutý návrh otca na zníženie výživného pre maloleté dieťa.

8. Matka je v súčasnosti naďalej rozvedená, spolu s maloletým D. je v rodinnom dome v jej vlastníctve v G.. Matka je živnostníčkou, v roku 2014 rozdiel jej príjmov a výdavkov predstavoval sumu 1020 Eur a v roku 2015 sumu 2460 Eur. V období od 01.01.2015 do 30.06.2016 matka poberala náhradné výživné na maloletého D. vo výške 100 Eur a v období od 01.10.2016 do 31.10.2016 vo výške 91,45 Eur.

9. Otec je v súčasnosti rozvedený. Rozsudkom Okresného súdu Malacky č. k. 1T/102/2014 zo dňa 26.10.2015, právoplatným a vykonateľným dňa 05.04.2016 bol otec uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona a prečinu marenia výkonu

úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona a bol mu uložený úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere desať rokov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia a trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá všetkých druhov na dobu troch rokov. Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 4To/18/2016 zo dňa 05.04.2016 bol zrušený citovaný rozsudok tunajšieho súdu vo výroku o treste a otcovi bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere desať rokov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia a trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá všetkých druhov vo výmere tri roky. Od 18.06.2016 do 06.09.2016 bol otec umiestnený v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Q., kde v mesiaci august 2016 dosiahol čistý príjem vo výške 16,75 Eur. Dňa 06.09.2016 bol otec premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby M., kde bol pracovne zaradený na pracovisku zameranom na gastronómiu, pričom v mesiaci september 2016 dosiahol čistý príjem vo výške 28,51 Eur. Okrem maloletého D. otec žiadne ďalšie vyživovacie povinnosti nemá.

10. V súčasnosti maloletý D. navštevuje druhý ročník súkromnej E. v R. s ročným poplatkom vo výške 1000 Eur, jeho ďalšie náklady predstavujú výdavky na učebnice, oblečenie do školy, obuv a iné pomôcky podľa potreby. Maloletý D. do školy dochádza, a to do Bratislavy vlakom, ktorý má zadarmo a v rámci Bratislavy využíva MHD, pričom cena ročnej električky je 156 Eur. Maloletý sa stravuje doma, matka mu stravu balí a dáva mu tiež vreckové vo výške 10 Eur na týždeň. V súčasnosti má maloletý zhoršený zdravotný stav - zvýšený tlak a problémy so srdcom, pričom na kontroly a vyšetrenia chodí každý týždeň. Maloletý má tiež zubný strojček, liečbu v súčasnosti dokončuje.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Podľa § 62 ods. 4 veta prvá, Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

15. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

17. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré na seba berie.

18. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

19. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

20. Podľa § 217 ods. 1 prvej vety Civilného sporového poriadku, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

21. Podľa § 217 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

22. Podľa § 231 Civilného sporového poriadku, rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

23. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

24. Z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že pre posúdenie schopností a možností rodiča v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové (prípadne aj majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod. (R 74/1969). Pre určenie výšky výživného pre maloleté dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, vzdelaním, pracovnými skúsenosťami a pod.), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä existenciou pracovných príležitostí primeraných vlastnostiam rodičov (R 76/1968). Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletým deťom je treba mať na zreteli, že zaistenie tejto výživy sa týka nielen výživy vo vlastnom slova zmysle, ale všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka (R 30/1990).

25. Podľa článku 41 ods. 4 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

26. Podľa článku 18 ods. 1, 2, 3 Dohovoru o právach dieťaťa, ktoré prijalo Valné zhromaždenie Spojených národov 20. novembra 1989, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru musia vynaložiť maximálne úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obidvaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom najlepší záujem dieťaťa.

27. Vzhľadom k vykonanému dokazovaniu súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného pre maloletého Pavla je dôvodný - od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti pre maloletého uplynuli viac ako 3 roky, za toto obdobie sa zmenili pomery u maloletého Pavla - začal navštevovať strednú školu, jeho potreby vzhľadom na plynutie doby, úmerne k jeho veku primerane vzrástli.

28. Čo sa týka počiatku zvýšenia výživného, súd vychádzal zo zmeny pomerov u maloletého Pavla - i keď je možné výživné pre maloleté dieťa zmeniť i späťne, najviac však na dobu 3 rokov od podania návrhu (§ 77 ods. 1 ZR), matka späťne výživné zvýšiť nežiadala, žiadala toto zvýšiť od podania návrhu - preto sa súd späťným výživným nezaoberal. Súd však výživné nezvýšil odo dňa podania návrhu ako žiadala matka, ale od 01.09.2015, t. j. odo dňa nástupu maloletého D. na strednú školu, kedy došlo k zmene pomerov u maloletého. Preto súd návrh matky na zvýšenie výživného vo zvyšnej časti (za obdobie od podania návrhu, t. j. od 29.11.2013 do 31.08.2015) zamietol.

29. Čo sa týka výšky výživného, pri jej ustálení súd vychádzal zo zistených majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, zohľadnil dlhodobú osobnú starostlivosť matky o maloletého, zohľadnil vek dieťaťa ako aj skutočnosť, že maloletý D. od 01.09.2015 navštevuje strednú školu.

30. Súd súbežne skúmal pomery oboch rodičov, ich majetkové a zárobkové pomery, ako aj schopnosti a možnosti. Konštatuje, že matka, ktorá sa o maloletého osobne stará, je živnostníčkou, pričom rozdiel jej príjmov a výdavkov v roku 2014 predstavoval sumu 1020 Eur a v roku 2015 sumu 2460 Eur. Otec je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby M., kde je pracovne zaradený na pracovisku zameranom na gastronómiu. Na výživu maloletého D. otec neprispieva.

31. Súd hodnotiac dôkazy jednotlivo, ako i v ich vzájomných súvislostiach konštatuje, že nárok maloletého D. má dostatočne preukázaný vykonaným dokazovaním, je nepochybné, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo k podstatnej zmene okolností na strane maloletého D., ktoré zakladajú nárok na zvýšenie vyživovacej povinnosti tak, ako to predpokladá ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Súd pri určení výšky výživného nezohľadnil skutočnosť, že otec je t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, a to z dôvodu, že trest odňatia slobody bol otcovi uložený aj za spáchanie úmyselného

trestného činu - prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona. Preto súd výživné zvýšil na sumu požadovanú matkou - 150 EUR mesačne od 01.09.2015.

32. Vzhľadom k takto určenému výživnému a dobe určenia výživného súd stanovil aj výšku zročného výživného pre maloletého D. vo výške 900 Eur (18 mesiacov x 50 Eur - rozdiel medzi výživným určeným od 01.09.2015 a doposiaľ určeným výživným).

33. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podľa § 355 ods. 1 C.s.p. podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v 3 vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 363 C.s.p..

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 44 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak účastník konania nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený účastník môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitného predpisu.